

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 13. avgusta 2021. godine
Ref.br.:RK 1827/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI15/21

Podnosilac

Bersim Sulja

Ocena ustavnosti

**Rešenja Apelacionog suda Republike Kosovo, PA1.br.851/2020, od
19. oktobra 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Bersim Sulja sa prebivalištem u opštini Prizren (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava Rešenje Apelacionog suda Republike Kosova [PA1. br. 851/2020] od 19. oktobra 2020. godine (u daljem tekstu: Apelacioni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je zahtev za ocenu ustavnosti osporenog rešenja kojim je, po navodima podnosioca zahteva, došlo do povrede njegovih prava i osnovnih sloboda koje su zagarantovane članovima 24 [Jednakost pred zakonom], 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 32 [Pravo na pravno sredstvo] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev se zasniva na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 19. januara 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev pred Ustavnim sudom Republike Kosova (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 25. januara 2021. godine, Predsednica Suda je imenovala sudiju Bekima Sejdiu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërxhaliu Krasniqi (predsedavajuća), Bajram Ljatifi, i Radomir Laban (članovi).
7. Dana 2. februara 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva, i zatražio je popunjavanje obrasca zahteva Suda.
8. Dana 2. februara 2021, Sud je obavestio Apelacioni sud o registraciji zahteva i istom je prosledio i jednu kopiju zahteva.
9. Dana 16. februara 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu zatraženu dopunu, odnosno obrazac zahteva Suda.
10. Dana 16. aprila 2021. godine, podnosilac zahteva se obratio Sudu dopisom u vezi sa statusom postupka predmeta i dokle se stiglo.
11. Dana 17. maja 2021. godine, na osnovu stava 5 člana 114 [Sastav i mandat Ustavnog suda] Ustava i pravila 12 (Izbor predsednika i zamenika predsednika) Poslovnika o radu, sudija Gresa Caka-Nimani je izabrana za Predsednicu Ustavnog Suda.
12. Dana 25. maja 2021. godine, na osnovu tačke 1.1 stava 1 člana 9 (Prevremeni istek mandata) Zakona i Pravila 7 (Ostavka na dužnost sudije) Poslovnika o Radu, Sudija Bekim Sejdiu je podneo ostavku sa njegove pozicije sudije u Ustavnom Sudu.

13. Dana 27. maja 2021. godine, Predsednica suda , Arta Rama-Hajrizi je imenovala sudiju Remzie Istrefi Peci, za sudiju izvestioca umesto sudije Bekima Sejdiua nakon njegove ostavke.
14. Dana 26. juna 2021. godine, na osnovu stava 4, pravila 12 Poslovnika o radu i odluke Suda KK-SP 71-2/21, sudija Gresa Caka-Nimani je preuzela dužnost predsednice Suda, dok je na osnovu tačke 1.1 stava 1, člana 8. (Istek mandata sudije) Zakona, predsednica Arta Rama-Hajrizi okončala mandat predsednice i sudije Ustavnog suda
15. Dana 28. jula 2021. godine, Sud je razmotrio preliminarni izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je predložio sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

16. Iz spisa predmeta proizilazi da je zainteresovana strana A.H. oružjem nanela tešku telesnu povredu podnosiocu zahteva, ozbiljno narušavajući zdravlje podnosioca zahteva, do te mere da bi mogla rezultirati privremenom invalidnošću, privremenim i suštinskim smanjenjem ili trajnim smanjenjem njegove radne sposobnosti. Slučaj se desio u prostorijama na 7 spratu jednog građevinskog objekta u izgradnji, u stambenom kompleksu u Prizren, a zbog ranijih nesuglasica koje je zainteresovana strana A.H. imala sa vlasnikom zgrade u vezi sa otvaranjem prozora sa pogledom na njegovo dvorište. U to vreme je podnosilac zahteva bio angažovan u svojstvu predradnika u postupku izgradnje predmetne zgrade.
17. Dana 20. decembra 2019. godine, Osnovno tužilaštvo u Prizrenu (u daljem tekstu: Osnovno tužilaštvo), je podiglo optužnicu [PP. br. 79/2019] protiv optuženog, odnosno zainteresovane strane A.H, zbog krivičnih dela: (i) teška telesna povreda iz člana 186 stav 3 tačka 3.1 a u vezi sa stavom 1 tačka 1.2 krivičnog Zakonika Republike Kosova (u daljem tekstu: KZRK); (ii) izazivanje opšte opasnosti iz člana 356 stav 1 KZRK-a i (iii) neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja iz člana 366 stav 1 ZKRK-a.
18. Dana 20. decembra 2019. godine, Osnovno tužilaštvo u Prizrenu je, po gore navedenoj optužnici, a na osnovu člana 233 (Sporazum o priznanju krivice) Zakona o Krivičnom postupku (u daljem tekstu: ZKP) podneo Osnovnom sudu u Prizrenu (u daljem tekstu: Osnovni Sud) sporazum o priznanju krivice sklopljen između Osnovnog tužilaštva i optuženog, odnosno zainteresovane strane A.H.
19. Dana 16. januara 2020. godine, Osnovni sud je održao sednicu u vezi sa prihvatanjem sporazuma o priznanju krivice, kojom prilikom je na osnovu člana 233 ZKP-a, cenio ovaj sporazum, saslušao je državnog tužioca koji je zastupao optužnicu i sporazum o priznanju krivice optuženog A.H., u prisustvu njegovog branioca, i ocenio je da je optuženi shvatio prirodu i posledice priznanja krivice, da je priznanje dato dobrovoljno, nakon konsultacija sa njegovim braniocem, ocenio je da ni na koji način nije bio primoran ili prinuđen ka da prizna krivicu, sporazum je dokumentovan i na jasan način sastavljen, potpisan je od strane tužioca i branioca optuženog, kao i od samog optuženog A.H., a takođe i od strane glavnog tužioca, pre početka pregovora o priznanju krivice tužilac, optuženi kao i njegov branilac su imali ranije sastanke, i nije bilo neregularnosti uključujući i ponudu kojom je inicirano priznanje krivice, strane su se dogovorile o svim činjenicama i

uslovima koje je predložio tužilac, sve ove činjenice su predstavljene kao istinite, optuženi i njegov branilac nisu imali nikakvih napomena ili neslaganja u vezi sa sporazumom, složili su se sa svim tačkama sporazuma, u pregovorima za ovaj sporazum su bile uključene sve strane, stranama je data mogućnost da postavljaju pitanja, imali su dovoljno vremena da pregovaraju o sporazumu, kao i da je optuženi shvatio prirodu i posledice priznanja krivice.

20. Dana 16. januara 2020. godine, Osnovni sud je u Presudi [P. br. 1729/2019] proglasio krivim optuženog, odnosno zainteresovanu stranu A.H. zbog krivičnog dela, (i) teška telesna povreda; (ii) izazivanje opšte opasnosti, i (iii) neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja, gde mu je za prvo krivično delo izrečena kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) meseci, a u koju kaznu je uračunato i vreme koje je proveo u pritvoru od 22. maja 2019. godine, do 4. jula 2019. godine, kao i vreme koje je proveo u kućnom pritvoru, od 4. jula 2019. godine, do 18. decembra 2019. godine, za drugo krivično delo mu je izrečena novčana kazna u sumi od 2.220 Evra, a za treće krivično delo mu je izrečena takođe novčana kazna u sumi od 1.200 Evra. Isto tako, podnosilac zahteva je za realizaciju imovinsko pravnog zahteva bio upućen na redovni pravni spor.
21. Dana 12. marta 2020. godine, protiv gore navedene presude Osnovnog suda, podnosilac zahteva je uložio žalbu a zbog odluke u vezi sa krivičnom sankcijom i imovinsko pravnom zahtevu, sa predlogom da se ožalbena presuda izmeni i da se optuženom izrekne oštrija kazna.
22. Dana 11. septembra 2020. godine, Apelaciono tužilaštvo je, putem dopisa [PPA/II. br.866/2020] obrazlažući u vezi sa žalbom podnosioca zahteva, predložilo da se ista odbije kao nedozvoljena, jer podnosilac zahteva u svojstvu oštećenog u ovom krivičnom pitanju nema pravo da podnese žalbu, u smislu člana 233 stav 13 ZKPK-a.
23. Dana 19. oktobra 2020. godine, Apelacioni sud Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud) je u rešenju [PA1.br.851/2020] odbio kao nedozvoljenu žalbu podnosioca zahteva, koja je uložena protiv presude Osnovnog suda [P. br.1729/2019] od 16. januara 2020. godine.

Navodi podnosioca zahteva

24. Podnosilac zahteva tvrdi da je osporenom odlukom došlo do povrede njegovih prava i osnovnih sloboda koje su zagarantovane članovima 24 [Jednakost pred zakonom], 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 32 [Pravo na pravno sredstvo] Ustava.
25. U nastavku, podnosilac zahteva tvrdi da je došlo do povreda njegovih prava u vezi sa članom 32 Ustava, kada je drugostepeni sud, nakon što je odbijena žalba kao nedozvoljena, na osnovu odredbi člana 233 stav 13 ZKPK-a, kojom prilikom mu je osporeno pravo na efektivno pravno sredstvo (žalba), dok podnosilac zahteva tvrdi da je žalbeni osnov za oštećenog bio član 381 stavovi 1 i 3 ZKPK-a.
26. Dakle, u vezi sa povredom ovog prava, od drugostepenog suda, po podnosiocu zahteva, vredi da se napomene činjenica da se u uputu za pravni lek prvostepenog

suda naglašava da “protiv presude, nezadovoljna stranka ima pravo žalbe”, a drugostepeni sud mu je osporio pravo na žalbu.

27. Što se tiče navodnih povreda člana 31 Ustava, podnosilac zahteva naglašava da ovaj član pruža njemu odbranu u svojstvu oštećenog, jer izraz “*svakom - svako se garantuje-ima pravo...*”. U nastavku, podnosilac zahteva naglašava da “*u ovom slučaju svako je podnosilac ovog zahteva – oštećena strana, jer su za optuženog predviđena dodatna prava.*”
28. U kontekstu navodnih povreda člana 31. Ustava, prema podnosiocu zahteva „sudska rasprava“ nije bila javna, odnosno saopštenje odluke dostavljeno je poštom, kada je sud odlučio da odobri priznanje krivice, a po sporazumu počinioca krivičnog dela sa tužiocem, zbog toga što glavni pretres nije održan na vreme prema obaveštenju u pozivu koji je uručen oštećenoj strani, niti je bilo obaveštenja u vezi sa danom i vremenom javnog oglašavanja presude.
29. U nastavku podnosilac navodi da suđenje nije bilo pravično i nepristrasno, a što se potvrđuje da je za tri krivična dela izrečena novčana kazna, kao i za nepoštovanje proceduralnih i materijalnih odredbi, navedenih u odbačenoj žalbi, u njegovom svojstvu kao oštećene strane.
30. U nastavku podnosilac zahteva naglašava da je njemu povređeno pravo na pristup sudu zato što mu se ne prepoznaje pravo da inicira, kao supsidijarni tužilac, pred jednim sudom obrazovanim na osnovu zakona. Dakle, po navodima podnosioca zahteva, sve dok mu određeni članovi ZKP-a daju mogućnost da se u svojstvu oštećenog izjasni o radnjama koje tužilaštvo nije ispunilo i što je samim tim i rezultiralo povredom prava na pravično i nepristrasno suđenje.
31. Na kraju, podnosilac zahteva naglašava da u vezi sa povredama člana 24 Ustava, on izražava svoje iznenađenje kako je moguće da neko ko je proglašen krivim za predmetna krivična dela, bude kažnjen novčanom kaznom, što posledično dokazuje da podnosilac zahteva nije bio jednak pred zakonom. Takođe izražava sumnju da je krivično delo protiv njega počinjeno iz etničkih motiva.
32. Dakle, podnosilac zahteva naglašava da putem ovog zahteva ne želi da se Sud upusti u pravcu izvođenja dokaza za činjenice slučaja, jer je to dužnost krivičnog suda, ali on pominje ovu okolnost kako bi naglasio, kao on tvrdi „nepravdu i nezakovitost koje su počinili državni organi“, što u kombinaciji sa svim navodima navedenim u zahtevu predstavljaju kršenje osnovnih ljudskih prava i sloboda, prema gore navedenim ustavnim odredbama, a posebno u kvalifikaciji krivičnog dela.
33. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da se: (i) Njegov zahtev proglasi prihvatljivim; (ii) utvrdi da je došlo do povrede člana 32, 31 stavovi 1 i 2 i člana 24 Ustava, a prilikom donošenja presude Osnovnog Suda i rešenja Apelacionog suda; (iii) proglase neustavnim Presuda Osnovnog suda [P. br. 1729/2019] od 16. januara 2020. godine i Rešenje Apelacionog Suda [PA1. br.851/2020] od 19. oktobra 2020. godine.

Odgovarajuće ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosova

Član 24 [Jednakost pred zakonom]

1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.

2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.

3. Načelo jednakosti pred zakonom ne sprečava sprovođenje i usvajanje privremenih mera, neophodnih za zaštitu i napredak prava pojedinaca i grupa koje nisu jednake. Takve mere se mogu sprovesti samo do ostvarenja cilja radi kojeg su uspostavljene.

Član 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštititi privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.

[...]

Član 32 [Pravo na Pravno Sredstvo]

Svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke, koje uskraćuju njena/njegova prava ili interese, na zakonom propisan način.

Zakon br. 04/L-123 o Krivičnom postupku

Član 233 Sporazum o priznanju krivice

[...]

13. Sporazum o priznanju krivice može uključivati i odredbu u kojoj su se stranke dogovorile o opsegu kazne koju predlaže državni tužilac ukoliko

okrivljeni značajno sarađuje i, ukoliko sud izrekne kaznu izvan ovog opsega na štetu jedne od stranaka, ta stranka ima pravo da se žali na odluku o kazni.

Prihvatljivost zahteva

34. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
35. U tom smislu, Sud se prvo poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava koji propisuju:

"1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom".

36. Sud dalje takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. U tom smislu, Sud se prvo poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47 [Individualni zahtevi]

"1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva".

Član 48 [Tačnost podneska]

"Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori".

Član 49 [Rokovi]

"Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku..."

37. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu [PA1. br. 851/2020] od

19. oktobra 2020. godine Apelacionog suda, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom. Podnosilac zahteva je takođe naglasio osnovna prava i slobode za koje navodi da su mu povređena, u skladu sa članom 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokovima propisanim u članu 49. Zakona.

38. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. U okolnostima ovog slučaja, Sud smatra da je važno da se oceni ispunjavanje uslova Poslovnika propisani: (i) stavom 2 pravila 39 Poslovnika, kojim, Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju i (ii) tačkom (b) stava 3 pravila 39 Poslovnika, kojom, Sud može da smatra zahtev neprihvatljivim kada isti nije *ratione materiae* u skladu sa Ustavom; Prvi je važan u vezi sa navodima podnosioca zahteva vezano sa članom 24. Ustava, dok je drugi u vezi sa navodima podnosioca zahteva vezano za članove 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a i član 32. Ustava u vezi sa članom 13. EKLJP-a.

(i) što se tiče stava 2 pravila 39 Poslovnika

39. Sud prvo podseća na sadržaj ovog pravila:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

40. U tom smislu, Sud takođe podseća da podnosilac zahteva navodi da je osporeno rešenje Apelacionog suda doneto i uz povredu njegovih osnovnih prava i sloboda zagarantovana članom 24. Ustava.
41. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četvrte instance“; (ii) navodi kategorisani „jasnim ili očiglednim odsustvom povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“; i na kraju, (iv) „konfuzni i nerealni“ navodi (vidi, tačnije, koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao „očigledno neosnovan“, i specifičnosti gore navedene četiri kategorije navoda kvalifikovani kao „očigledno neosnovani“, Praktični vodič kroz uslove prihvatljivosti ESLJP-a od 30. aprila 2020. godine; Deo III. Neprihvatljivosti na osnovu merituma; A. Očigledno neosnovani, stavovi 275 do 304).
42. Sud podseća da u vezi sa navodnom povredom člana 24. Ustava, podnosilac zahteva navodi izražavajući sumnju da je krivično delo koje je počinjeno protiv njega bilo iz etničkih motiva, jer pripada jednoj od nevećinskih zajednica na Kosovu.
43. U tom smislu, Sud primećuje da podnosilac zahteva nije podneo neku činjenicu i nije potkrepio navod o povredi njegovih prava zagarantovana članom 24. Ustava. Kada se navode takve povrede Ustava, podnosilac zahteva treba da podnese obrazložen i uverljiv argument (vidi, slučajeve Suda: KI118/19, sa podnosiocem zahteva: *Fisnik Bahtijari*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2019. godine,

stav 59; Kl198/13, sa podnosiocem zahteva: *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. marta 2014. godine, slučaj Kl136/16, sa podnosiocem zahteva: *Ibrahim Svarça*, rešenje o neprihvatljivosti od 4. novembra 2016. godine, stav 43).

44. S tim u vezi, Sud podseća da je tretman diskriminatorski ako se prema pojedincu postupa drugačije od drugih u sličnim položajima ili situacijama i ako ova razlika u tretmanu nema objektivno i razumno opravdanje. Sud ponavlja da različiti tretman mora težiti legitimnom cilju da bi bio opravdan i da mora postojati razuman odnos proporcionalnosti između korišćenih sredstava i cilja koji se želi postići (vidi, presudu ESLJP-a: od 13. juna 1979. godine, *Marckx protiv Belgije*, zahtev br. 6833/74, 33).
45. Sud podseća da činjenica da se podnosilac zahteva ne slaže sa ishodom slučaja, ne daje mu pravo da pokrene argumentovan zahtev o povredi Ustava (vidi, slučaj Suda: Kl118/19, sa podnosiocem zahteva *Fisnik Bahtijari*, gore citiran, stav 61; vidi, i slučaj ESLJP-a: *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, zahtev br. 5503/02, presuda od 26. jula 2005. godine).
46. U okolnostima ovog slučaja, podnosilac zahteva, mimo pozivanja na gore pomenuti član Ustava i dalje od formulacije navoda u uopštenom obliku, nije jasno i adekvatno argumentovao kako je došlo do povrede ovog člana preko osporene odluke. Stoga, Sud smatra da navodi podnosioca zahteva o povredi člana 24. Ustava spadaju u kategoriju „nepotkrepljenih ili neobrazloženih“ navoda i kao takvi su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.

(ii) Što se tiče tačke (b) stava 3 pravila 39 Poslovnika

47. Sud prvo podseća na sadržaj ovog pravila:

(3) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim pod sledećim uslovima:

[...]

(b) kada zahtev nije *ratione materiae* u skladu sa Ustavom;

48. Kao što je gore navedeno, u okolnostima ovog slučaja, Sud treba da oceni ispunjavanje uslova propisanih tačkom (b) stava 3 pravila 39 Poslovnika, kojom, Sud može smatrati zahtev neprihvatljivom, kada zahtev nije *ratione materiae* u skladu sa Ustavom.
49. To zato što okolnosti ovog slučaja uključuju krivični postupak koji je vođen protiv zainteresovane strane, odnosno lica A.H., gde je poslednje navedeni oglašen krivim za izvršenje krivičnih dela teške telesne povrede, izazivanja opšte opasnosti i neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja. U ovom krivičnom slučaju, podnosilac zahteva je imao status oštećene strane. Takođe, Osnovni sud je prihvatio Sporazum o izjašnjavanju o krivici zaključen između državnog tužioca i zainteresovane strane A.H., gde je za prvo krivično delo osuđen na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 6 (šest) meseci, u kojoj je obračunato i vreme provedeno

u sudskom pritvoru od 22. maja 2019. godine do 4. jula 2019. godine, kao i vreme provedeno u kućnom pritvoru od 4. jula 2019. godine do 18. decembra 2019. godine, za drugo krivično delo je osuđen novčanom kaznom u iznosu od 2.220 evra, a za treće krivično delo je osuđen novčanom kaznom u iznosu od 1.200 evra. Takođe, podnosilac zahteva je za realizaciju imovinsko pravnog zahteva upućen na redovni građanski pravni spor. Protiv gore navedene presude Osnovnog suda, podnosilac zahteva je izjavio žalbu zbog odluke u vezi sa krivičnom sankcijom i imovinsko pravnim zahtevom, sa predlogom da se ožalbena presuda preinači i optuženom izrekne stroža kazna. S druge strane, Apelaciono tužilaštvo je predložilo da se žalba odbaci kao nedozvoljena, jer podnosilac zahteva u svojstvu oštećenog u ovom krivičnom predmetu nema pravo da uloži žalbu, u smislu člana 233, stava 13. ZKPK-a. Konačno, Apelacioni sud je rešenjem odbacio žalbu podnosioca zahteva kao nedozvoljenu. Shodno tome, podnosilac zahteva pred Sudom osporava ovo rešenje Apelacionog suda u vezi sa „*krivičnim gonjenjem*“ protiv trećeg lica, navodeći da su mu povređena ustavna prava i slobode.

50. U tom smislu, Sud se poziva na svoju relevantnu sudsku praksu koja se odnosi na okolnosti za koje podnosilac zahteva navodi povredu svojih osnovnih prava i sloboda zagarantovana Ustavom kao rezultat odluka redovnih sudova u vezi sa krivičnim postupcima protiv trećih lica. U takvim okolnostima, Sud je, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), u skladu sa kojom je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, obavezan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom, odlučio da takvi zahtevi, u principu, nisu *ratione materiae* u skladu sa Ustavom, proglašavajući ih, shodno tome, kao neprihvatljive zahteve. Ti slučajevi uključuju, ali se ne ograničavaju, na slučajeve Suda: KI75/19, sa podnosiocem zahteva: *Naim Prokshi*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. aprila 2020. godine; KI97/14, sa podnosiocem zahteva: *Velibor Jokić*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. decembra 2015. godine; KI52/18, sa podnosiocem zahteva: *Zoran Stanišić*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. januara 2019. godine; i KI12/19, sa podnosiocem zahteva: *Arben Mërxha*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. maja 2019. godine, koji su zasnovani na sudskoj praksi ESLJP-a, uključujući, ali se ne ograničavajući na slučajeve: *István Rékási protiv Mađarske*, odluka od 25. novembra 1996. godine, i *Perez protiv Francuske*, presuda od 12. septembra 2004. godine.
51. Obrazloženje ove sudske prakse se odnosi na tumačenje člana 6. EKLJP-a od strane ESLJP-a, koje se u meri u kojoj je relevantno za okolnosti ovog slučaja odnosi na izraze „*za bilo koje krivično gonjenje*“ i „*o pravima i obavezama*“, kao sastavni deo člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP-a.
52. Što se tiče prvog, ističe se da tumačenje izraza „*za bilo koje krivično gonjenje*“ obuhvaćeno članom 31. Ustava u smislu člana 6. EKLJP-a, rezultira zaključkom da to znači „*bilo koje krivično gonjenje podneto protiv podnosioca zahteva*“. Na taj način, navodi podnosioca zahteva o povredi njegovih osnovnih prava i sloboda kao rezultat krivičnih prijava koje nisu podnete protiv njega, već protiv trećih lica, ne mogu spadati u opseg izraza „*za bilo koje krivično gonjenje*“ sadržanog u članu 31. Ustava i članu 6. EKLJP-a (vidi, s tim u vezi, slučajeve Suda: KI97/14, sa podnosiocem zahteva: *Velibor Jokić*, gore citiran, stav 35; KI52/18 sa podnosiocem zahteva: *Zoran Stanišić*, gore citiran, stav 49, i KI12/19, sa podnosiocem zahteva: *Arben Mërxha*, gore citiran, stav 40).

53. U tom smislu, Sud je takođe isticao da Ustav i EKLJP “*ne daju pravo da se treće lice goni ili kažnjava za krivično delo. Ustav takođe ne pruža takvo pravo*” (vidi, slučajeve Suda: KI75/19, sa podnosiocem zahteva: *Naim Prokshi*, gore citiran, stav 36; KI97/14, sa podnosiocem zahteva: *Velibor Jokić*, gore citiran, stav 38; KI52/18, sa podnosiocem zahteva: *Zoran Stanišić*, gore citiran, stav 51; i KI12/19, sa podnosiocem zahteva: *Arben Mërxha*, gore citiran, stav 39).
54. Što se tiče drugog pitanja, odnosno tumačenja izraza „o pravima i obavezama“ obuhvaćen članom 31. Ustava u smislu člana 6. EKLJP-a, rezultira zaključkom da isto, onoliko koliko je relevantno za okolnosti ovog slučaja, ne podrazumeva pravo na krivično gonjenje trećih lica, već da vršenje ovog prava u kontekstu okolnosti koje se odnose na krivičnu prijavu protiv trećeg lica podrazumeva mogućnost ostvarivanja prava žrtve u parničnom postupku da obezbedi simboličnu naknadu štete ili da zaštiti građansko pravo, uključujući ona koja mogu biti povezana sa ugledom (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Perez protiv Francuske*, gore citiran, stavovi 70 i 71; i *Rekić protiv Bosne i Hercegovine*, odluka od 29. marta 2018. godine, stav 24; i slučajeve Suda: KI97/14, sa podnosiocem zahteva: *Velibor Jokić*, gore citiran, stav 36; KI52/18, sa podnosiocem zahteva: *Zoran Stanišić*, gore citiran, stav 50, i KI12/19, sa podnosiocem zahteva: *Arben Mërxha*, gore citiran, stav 41).
55. U tom smislu, Sud takođe podseća na slučaj ESLJP-a: *István Rékási protiv Mađarske*, u kojem je, između ostalog, istakao:
- “[...] zadržavajući opšte načelo da pravo na uživanje dobre reputacije predstavlja „građansko pravo“ u smislu prethodne odredbe, Komisija ipak smatra da postupci koje je podnosilac izabrao za [...] pokretanje krivičnog postupka ne spadaju u okviru člana 6, stav 1, Konvencije. Za razliku od građanske parnice [...], svrha predmetnog krivičnog postupka je kažnjavanje dotične optužene osobe zbog izvršenja krivičnog dela. Međutim, pravo pristupa sudovima koje član 6 stav 1 Konvencije omogućava svima koji traže utvrđivanje njegovih građanskih prava, ali ne uključuje nikakvo pravo pokretanja krivičnog postupka protiv treće strane”.
56. Sud ističe da i okolnosti ovog slučaja uključuju navode o povredi osnovnih prava i sloboda podnosioca zahteva, koje su povezane sa ishodima krivičnog postupka, kao rezultat „*krivičnog gonjenja*“ protiv trećeg lica, i protiv koga su redovni sudovi doneli osuđujuću odluku. Pored toga, ni okolnosti slučaja, a ni navodi podnosioca zahteva, ne predstavljaju mogućnost niti su povezani sa bilo kojim građanskim sporom koji je mogao proisteci kao rezultat ostvarivanja bilo kog prava žrtve u vezi sa krivičnim postupkom sprovedenim protiv trećeg lica.
57. Stoga, kao što je gore pojašnjeno, na osnovu sudske prakse ESLJP-a i prakse Suda, takvi navodi podnosioca zahteva ne spadaju u delokrug člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a i nisu *ratione materiae* u skladu sa Ustavom.
58. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o povredi člana 32. Ustava, ovaj član se čita zajedno sa članom 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) EKLJP-a, kao i relevantnom sudskom praksom Suda i ESLJP-a.

59. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, u principu, svrha člana 13. EKLJP-a je pružanje pravnog sredstva kojim će pojedinci moći da dođu do efikasnog pravnog sredstva protiv povrede njihovih prava zagantovanih EKLJP-om na lokalnom nivou, pre nego što se pokrene mehanizam za žalbe pred ESLJP-om (vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a: *Kudła protiv Poljske*, presuda od 26. oktobra 2000. godine, stav 152). Suprotno tome, odsustvo postojanja relevantnih pravnih sredstava bi oslabilo i učinilo iluzornim garancije člana 13. EKLJP-a, dok poslednje navedeni, kao što je već rečeno, nema za cilj da garantuje „teorijska ili iluzorna“ prava, već prava koja su „praktična i delotvorna“ (vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a: *Scordino protiv Italije* (br. 1), presuda od 29. marta 2006. godine, stav 192).
60. Pored toga, i koliko je relevantno za okolnosti ovog slučaja, ova sudska praksa o tumačenju člana 13. EKLJP-a navodi da kada pojedinac ima „argumentovanu“ tvrdnju da je žrtva povrede prava po EKLJP-u, on/ona mora da ima pravno sredstvo pred „nacionalnim organom“, koje mu omogućava da odluči o suštini relevantnog navoda, ali takođe, ako je potrebno, da mu/joj omogući da izvrši odgovarajuću ispravku.
61. Međutim, ESLJP je naglasio da se član 13. EKLJP-a ne može tumačiti tako da zahteva pravno sredstvo u domaćem zakonu u vezi sa bilo kojom navodnom žalbom koju pojedinac može imati, bez obzira na to koliko relevantna žalba može biti nezaslužena: žalba/navod u bilo kom slučaju mora biti „diskutabilna“ u odnosu na EKLJP (vidi, između ostalog, slučajeve ESLJP-a: *Boyle and Rice protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, gore citiran, stav 52; i *Maurice protiv Francuske*, presuda od 6. oktobra 2005. godine, stav 106).
62. Sud primećuje da u okolnostima ovog slučaja, osporena odluka ne dotiče prava i građanske obaveze podnosioca zahteva. Žalbe podnosioca zahteva se, u suštini, odnose na nemeritorno izricanje kazne zainteresovane strane A.H.; što znači da lična prava i obaveze podnosioca zahteva nisu bile predmet razmatranja od strane redovnih sudova.
63. Štaviše, kao što je propisano u sudskoj praksi ESLJP-a, ni član 13. (Pravo na delotvorni pravni lek), a ni neka druga odredba Konvencije, ne garantuje podnosiocu zahteva pravo da osigura krivično gonjenje i kaznu trećoj strani ili pravo na „privatnu osvetu“ (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Öneryildiz protiv Turske*, zahtev br. 48939/99, presuda od 30. novembra 2004. godine; *Perez protiv Francuske*, zahtev br. 47287/99, presuda od 12. februara 2004. godine, stav 70).
64. U tom smislu, Sud primećuje da Ustav i ESLJP ne priznaju pravo na gonjenje ili kaznu trećim stranama (vidi: *Perez protiv Francuske*, stav 70); što u stvari predstavlja suštinu zahteva podnosioca, zato što je on nezadovoljan što se preko osporene odluke nije omogućila stroža kazna u vezi sa zainteresovanom stranom A.H.
65. Stoga, dok u ovom slučaju osporena odluka ne definiše niti utiče na bilo koji način na lična prava i obaveze podnosioca zahteva, njegov zahtev i navod o povredi člana 32. Ustava, nije u skladu sa materijalnom nadležnošću (*ratione materiae*) Suda.

66. Shodno tome, zahtev podnosioca treba da se proglasi neprihvatljivim, zato što nije *ratione materiae* u skladu sa Ustavom, kao što je propisano u članu 113.7 Ustava, utvrđeno u članu 48. Zakona i navedeno dalje u pravilu 39 (3) (b) Poslovnika.
67. Sledstveno, zahtev podnosioca treba da se proglasi neprihvatljivim na osnovu (i) stava 2 pravila 39 Poslovnika u vezi sa njegovim navodima o povredi člana 24. Ustava i (ii) tačke b) stava 3 pravila 39 Poslovnika u vezi sa njegovim navodima o povredi članova 31. i 32. Ustava u vezi sa članovima 6. i 13. EKLJP-a.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članovima 20, 47 i 48. Zakona i pravilima 39 (2) i 39 (3) (b) Poslovnika, dana 28. jula 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Remzie Istrefi Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani